

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Nicolae Gordilă și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 28 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, declarat de către inculpatul

Sîrbu Ivan Fiodor, născut la 01 iulie 1956, originar din s. Camenca, r-l Glodeni și domiciliat în mun. Chișinău, s. Durlești, str. Gh. Ureche 9.

1. *Examinat în prima instanță: 30.06.2011-28.12.2012*
2. *Examinat în instanța de apel: 18.02.2013-19.06.2013*
3. *Examinat în instanța de recurs: 23.10.2013-15.01.2014*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 28 decembrie 2012, Sîrbu I.F. a fost condamnat în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, la pedeapsa stabilită prin cumul parțial i-a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei stabilite prin încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 16 septembrie 2011, definitiv stabilind pedeapsa de 9 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

S-a dispus încasarea de la Sîrbu I.F., în beneficiul părții vătămate Militaru Iurie, a sumei de 39.084,26 lei, cu titlul de prejudiciu material și în beneficiul părții vătămate Stratan Iurie, a sumei de 56.610 lei, cu titlul de prejudiciu material.

2. Potrivit sentinței, Sîrbu I.F. în perioada 13.02.2005 - 25.02.2005, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în diferite locuri cum ar fi barul „Belii Aist”, situat pe str. Independenței, mun. Bălți, și bd. Ștefan cel Mare și Sfînt, mun. Chișinău, s-a întîlnit cu cet. Militaru I., unde sub pretextul perfectării actelor necesare pentru dobîndirea cetățeniei Romîniei, prin înșelăciune și abuz de încredere a primit de la ultimul 2350 Euro, care constituiau 39.084,26 lei, apoi cu banii primiți a dispărut într-o direcție necunoscută, cauzînd astfel părții vătămate o pagubă materială considerabilă.

Tot el, pe parcursul lunilor mai - septembrie 2005, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul perfectării documentelor de gazificare a casei de locuit de pe str. Nucarilor, mun. Chișinău, prin înșelăciune și abuz de încredere a primit de la cet. Stratan I. 4500 dolari SUA, care constituiau 56.610 lei, apoi cu banii primiți a dispărut într-o direcție necunoscută, cauzînd astfel părții vătămate o pagubă materială în proporții mari.

Acțiunile lui Sîrbu I.F. au fost calificate în baza art. 190 alin. (4) Cod Penal – *escrocherie, adică, dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvîrșită cu cauzare de daune în proporții mari.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocînd ilegalitatea sentinței sub aspectul neclarificării circumstanțelor cauzei; aprecierea greșită a acțiunilor lui de către instanța de fond, deoarece el nu a urmărit intenția de sustragere; la epizodul cu Stratan I. inculpatul nu are nici o atribuție, deoarece nu a primit de la el banii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, a fost respins apelul ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că starea de fapt reținută în sarcina inculpatului Sîrbu I.F. în baza art. 190 alin. (4) Cod penal, de către prima instanță și expusă conform prevederilor legii în sentința atacată a fost probată la judecarea cauzei integral, inclusiv prin următoarele probe: declarațiile părților vătămate Militaru I., Stratan I., martorului Țurcan A., precum și materialele dosarului: plîngerea lui Stratan I. privind tragerea la răspundere a lui Sîrbu I. pentru sustragerea a 4500 dolari SUA, ordonanța de recunoaștere ca parte civilă a lui Stratan I., procesul verbal de confruntare dintre inculpat cu părțile vătămate, martorul Țurcan Ana, recipisa eliberată de inculpat lui Militaru I. privind primirea a 2350 Euro.

Așadar, instanța de apel a concluzionat că la judecarea cauzei s-a constatat cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea escrocheriei, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvîrșită cu cauzare de daune în proporții mari - infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (4) Cod penal, confirmată prin declarațiile părților vătămate, materialele dosarului, care au fost corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblul din punct de vedere al coroborării lor.

Argumentul inculpatului invocat în apel despre nevinovăția sa, instanța de apel l-a considerat declarativ, irelevant și care urmează a fi respins ca nefondat.

Argumentele inculpatului precum că acțiunile lui au fost niște relații civile cu părțile vătămate Militaru I. și Stratan I. nu sunt relevante, fiindcă se combat prin probele sus menționate și prin acțiunile inculpatului, care demonstrează, că inculpatul urmărea intenția de sustragere încă la momentul primirii banilor, fiindcă cunoștea, că nu va îndeplini promisiunile față de părțile vătămate, iar cheltuind banii primiți nu va avea posibilitatea să le restituie lor.

La aplicarea pedepsei, instanța de apel a constatat că prima instanță s-a condus de prevederile art. 7, 61, 75 CP, avînd în vedere că pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane, și a stabilit inculpatului pedeapsa cu închisoare în limitele legii penale incriminate, avînd în vedere caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, circumstanțele cauzei, datele despre persoana inculpatului cu aplicarea recidivei și respectiv nu există motive de atenuare a pedepsei.

5. La 21 august 2013 inculpatul atacată cu recurs ordinar hotărârile judecătorești adoptate pe caz, prin care solicită casarea acestora, cu adoptarea unei hotărâri de achitare, invocând:

- în sentință a fost greșit indicat că la judecarea cauzei a participat procurorul Moraru C., deoarece de fapt a participat procurorul Geru N.;

- procurorul Geru N. i-a aplicat inculpatului presiuni psihice, pentru a obține recunoașterea vinei;

- cauza supusă judecării este civilă dar nu penală;

- instanțele de judecată eronat au apreciat probele administrate pe caz.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar, atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Potrivit art. 230 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Din materialele dosarului, rezultă că decizia motivată a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013 a fost pronunțată la 12 iulie 2013 în prezența inculpatului și recepționată de către acesta tot la 12 iulie 2013, fapt confirmat prin semnătura lui pe recipisă (f.d.239, v.2).

La 21 august 2013, inculpatul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel (f.d. 249).

Prin urmare, față de cele mai sus precizate, invocând doctrina și practica judiciară, Colegiul reține că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se consideră ca tardiv, deoarece legea procesual-penală nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. El nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Revenind la cauza penală ce face obiectul recursului, Colegiul constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la data de 14 august 2013.

În astfel de circumstanțe, raportînd speța dată, la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar de către inculpat a expirat, prin urmare recursul ordinar declarat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 28 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2013, declarat de către inculpatul **Sîrbu Ivan Fiodor**, în cauza penală în privința acestuia, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 15 ianuarie 2014.

Președinte:	(semnătură)	Petru Ursache
Judecători:	(semnătură)	Nicolae Gordilă
	(semnătură)	Vladimir Timofti

Copia corespunde originalului

Judecător: **Nicolae Gordilă**